

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000159

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МОН від 10.12.2024 № 1721

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Синякова Віра Богданівна

2. Vira Sinyakova

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна психологія; психологія соціальної роботи

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-06-2024

Спеціальність за освітою: соціальна педагогіка

Місце роботи здобувача: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453. 01

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.41.21

Тема дисертації:

1. Психологічні засади оптимізації соціальної ситуації розвитку підлітків в умовах замісного батьківства
2. Psychological bases of optimization of the social situation of adolescents' development in the conditions of substitute parenthood

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню проблеми оптимізації соціальної ситуації розвитку підлітків в умовах замісного батьківства. Теоретично обґрунтовано й експериментально досліджено сутність, особливості та умови оптимізації соціальної ситуації розвитку підлітків в умовах замісного батьківства. Проблема влаштування дітей підліткового віку, які позбавлені батьківського піклування, набуває особливої актуальності в наш час, оскільки реалії сьогодення спричиняють збільшення цієї категорії дітей. Найсприятливіша соціальна ситуація розвитку можлива в середовищі, максимально наближеному до родинного. На жаль, саме підлітки є тією віковою категорією, яка найрідше потрапляє до прийомних родин і дитячих будинків сімейного типу. Причиною цього є неготовність батьків-вихователів до взаємодії саме з підлітками. Зважаючи на те, що підлітковий вік є складним, а тим більше в тих дітей, які зазнали психологічних травм,

постає питання про професійне батьківство. Іншою формою замісного батьківства, в якій соціальна ситуація розвитку відрізняється від ситуації в прийомній сім'ї, але наближена до сімейної, може бути така форма їх життєвлаштування, як груповий будинок. Надано результати емпіричного дослідження щодо основних психологічних відмінностей підлітків, які виховуються в інтернатних закладах та в замісних формах батьківства. Експериментально доведено, що соціальна ситуація розвитку в умовах групового будинку «Наш дім» сприяє позитивній соціалізації підлітків, які позбавлені батьківського піклування. Розроблено та впроваджено модель функціонування групового будинку «Наш дім» та доведено ефективність її функціонування.

2. The dissertation is devoted to the study of the problem of optimizing the social situation of adolescent development in the conditions of substitute parenthood. The essence, features and conditions of optimizing the social situation of adolescent development in the context of substitute parenthood are theoretically substantiated and experimentally investigated. The problem of placement of adolescent children deprived of parental care is of particular relevance today, as the realities of today contribute to the increase in this category of children. The most favorable social situation for development is possible in an environment as close to the family as possible. Unfortunately, adolescents are the age group that is least likely to be placed in foster families and family-type children's homes. The reason for this is the unpreparedness of foster parents to interact with adolescents. Given that adolescence is difficult, and even more so for children who have experienced psychological trauma, the question of professional parenting arises. Another form of substitute parenthood, in which the social situation of development is different from that of a foster family, but close to a family, may be a group home. The results of an empirical study on the main psychological differences between adolescents brought up in boarding schools and in substitute forms of parenting are presented. It is experimentally proved that the social situation of development in the conditions of the group home «Our House» contributes to the positive socialization of adolescents deprived of parental care. The model of functioning of the group home «Our Home» was developed and implemented and the effectiveness of its functioning was proved.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Синякова В. Б. Оптимізація соціальної ситуації розвитку підлітків в умовах замісного батьківства : монографія. Тернопіль, ФОП Видавництво «Крок» : ЖДУ, 2023. 386 с.
- 2. Синякова В. Б. Організація соціально-педагогічної допомоги неповній родині у вихованні дітей. Вісник Запорізького нац. ун-ту : зб. наук. праць. Педагогічні науки. Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2011. № 3 (16). С. 41–45.
- 3. Синякова В. Б. Особливості дослідження мотиваційно-ресурсного складника замісних форм батьківства у Швейцарії. Журнал сучасної психології. 2022. № 3. С. 132–137. DOI: <https://doi.org/10.26661/2310-4368/2022-3-17>
- 4. Синякова В. Б. Дослідження мотивації замісних форм батьківства як передумова їх успішного функціонування. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. 2022. Number 2. С. 126–130.
- 5. Синякова В. Б. Дослідження особливостей життєдіяльності українських прийомних сімей, переміщених на територію Швейцарської конфедерації під час війни в Україні. Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work. 2022. Issue 2 (51). P. 131–134. DOI: 10.24144/2524-0609.2022.51.131-134

- 6. Синякова В. Б. Порівняльний аналіз виникнення та функціонування прийомної сім'ї та інших форм влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування, у країнах Європейського Союзу й Україні. Габітус. 2021. Вип. 30. С. 243–247. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/habit_2021_30_44
- 7. Синякова В. Б. Психологічний аспект соціальної ситуації розвитку умовах замісного батьківства. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія. 2021. №3 (52). С. 140–145. DOI: <https://doi.org/10.32689/maur.psych.2021.3.20>
- 8. Синякова В. Б. Психологічні особливості дітей, позбавлених батьківського піклування. Проблеми сучасної психології. 2021. № 4. С. 77 –83. DOI: <https://doi.org/10.26661/2310-4368/2021-4>
- 9. Синякова В. Б. Соціалізація підлітків в умовах прийомної сім'ї. Вісник Львівського університету. Серія: Психологічні науки. 2021. Вип. 10. С. 153–158.
- 10. Syniakova V. Research gender socialization as social-pedagogical problem. ScienceRise: Pedagogical Education. № 10. 2016. P. 26–31. DOI: https://journals.uran.ua/sr_edu/article/view/80504
- 11. Синякова В. Б. Вплив гендерних стереотипів на основі моделі гендерної соціалізації в сучасному суспільстві. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2011. Т. 11, № 12. С. 83–91.
- 12. Синякова В. Б. Вплив родини на ефективність гендерної соціалізації підлітків. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2014. Т. 15, № 14. С. 104–111.
- 13. Синякова В. Б. Вплив соціокультурних чинників на формування соціальної мобільності сучасної молоді. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2011. Т. 11, № 14. С. 89–97
- 14. Синякова В. Б. Гендер, як соціальний конструкт. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2020. Вип. 2 (47). С. 156–160.
- 15. Синякова В. Б. Гендерний стереотип як спосіб репрезентації гендерної культури суспільства. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2013. Т. 17, № 14. С. 200–205.
- 16. Синякова В. Б. Гендерна складова формування особистості сучасного педагога. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2014. Т. 15, № 1. С. 74–81.
- 17. Синякова В. Б. Законодавче забезпечення соціально-правового захисту неповних родин. Соціальна робота в Україні: теорія і практика : наук.-метод. журнал. 2012. № 1. С. 72–80.
- 18. Синякова В. Б. Особливості соціалізації підлітків, які виховуються в неповній родині. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2011. Т. 11, № 12. С. 216–219.
- 19. Синякова В. Б. Підготовка соціальних працівників до гендерного виховання. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2015. Т. 15, № 1. С. 54–60.
- 20. Синякова В. Б. Сутнісні й змістові характеристики становлення гендерології та фемінології в теорії та практиці соціальної роботи. Social Work & Education. Vol. 7, No. 4. Ternopil-Aberdeen, 2020. P. 436–451.
- 21. Romanova I., Syniakova V., Kononova M., Melnychuk M., Reva M., Nemesh V. Social assistance and psychological counseling in Ukraine against the backdrop of Russian armed aggression. Amazonia Investiga. 2022. Vol. 21, No. 55. P. 265–272. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.55.07.28> (Web of Science)
- 22. Vertel A., Rusalov V., Ryhina O., Syniakova V., Kolodyazhna A. Peculiarities of children's development during the transition age and the impact of this period of child development on the educational process. The Global Development of Innovative Technologies and their Impact on the Education. Vol. 16. 2023 P. 168–172. (Web of Science)
- 23. Syniakova, V., Krupnyk, Z., Plisko, Y., Bondarenko, N., & Lupak, N. Coaching technologies in sociology specialists' professional self-development in supporting families with children having special needs. Revista Eduweb. 2023. № 17 (3). P. 111–123. DOI: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.03.10> (Web of Science)
- 24. Синякова В. Б. Проблеми адаптації дітей та батьків в замісних формах батьківства. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management. 2021. № 8 (44), Vol. 2. P. 81–85. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.8.2.14> (Web of Science)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U000155; 0122U000297

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максимова Наталія Юріївна

2. Nataliia Y. Maksymova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Київський інститут сучасної психології та психотерапії"

Код за ЄДРПОУ: 37144134

Місцезнаходження: бульв. Лесі Українки, 34, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бохонкова Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Bokhonkova

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2549-0483

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, буд. 17, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Раєвська Яна Миколаївна
2. Yana M. Raievska

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, буд. 2, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павелків Віталій Романович
2. Vitalii R. Pavelkiv

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Рівненський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 25736989

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завгородня Олена Василівна
2. Olena V. Zavorodnia

Кваліфікація: д. психол. н., с.н.с., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Марія Михайлівна

2. Mariia M. Pavliuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Креденцер Оксана Валеріївна

2. Kredentser Oksana V.

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Моляко Валентин Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Моляко Валентин Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Зернова Наталія Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна